

Агрокліматичні умови (часті дощі та помірні температури повітря) повсюди сприяли розвитку і поширенню хвороб на всіх культурах. У посівах озимих і ярих зернових культур на незібраних площах інтенсивного розвитку набули хвороби колоса. Фузаріоз колоса виявлено на 0,5-3% колосків (Хмельницька обл.), септоріоз на 7-25% площ, 1-8% колосків. Оливковою плісенню скрізь уражено 2-8% колосків пшениці, на 3% площ Тернопільській на 1% колосків виявлено бактеріоз. Летучу сажку виявлено від поодиноких рослин до 1% колосків ячменю (Житомирська, Дніпропетровська, Хмельницька, Одеська обл.). В західних і північних областях на 2-5% рослин має місце білоколосість. На ячмені розвиваються гельмінтоспоріоз (15-35, макс. 80% ), бура, сітчаста, інші плямистості, бура листкова іржа. В Закарпатській, Львівській, Чернігівській областях на 5-23% рослин вівса виявлено червоно-буру плямистість. Ураженість хворобами зменшують збиранням у стислі строки прямим комбайнуванням та доведенням зерна до відповідних кондицій.

Клоп шкідлива черепашка, в Степу, Лісостепу, подекуди Поліссі дохарчовуються, в посівах зернових колосових культур. В південних областях клопи окрилюються (20-42%) і переселяються в місця зимівлі. Разом з тим, у колосках озимої пшениці, жита, ячменю живляться хлібні жуки (0,5-4 екз. на кв.м) та жужелиця (0,3-1 екз. на кв.м), злакова попелиця, пшеничний трипс, інші фітофаги, якими пошкоджено 2-15% колосся.

У посівах кукурудзи розвиваються та шкодять злакові попелиці, блішки, які на 11-40, макс. 100% площ, заселили 2-17, макс. 58% рослин. Також шкодять гусениці лучного метелика, листогризучих совок (бавовникова, гамма, інші), осередково павутинні кліщі. У господарствах Лісостепу і Полісся 0,5-2% рослин культури уражено пухирчастою сажкою, гельмінтоспоріозом уражено 5-11% листя.

У посівах сої на 3-12% рослин розвиваються антракноз, аскохітоз, пероноспороз, церкоспороз, бактеріальний опік, іржа та мозаїка. Сою продовжують заселяти попелиця, трипс, павутинний кліщ, гусениці листогризучих совок, бульбочкові довгоносики, якими пошкоджено 2-15% рослин. В крайових смугах виявляють шкідливість чортополохівки (Вінницька, Київська, Полтавська обл.) та лучного метелика (Кіровоградська, Херсонська обл.).

Посіви цукрових буряків заселяються листковою буряковою попелицею, мінуючими мухами, щитоносками, подекуди шкодять гусениці листогризучих совок та амарантовий стеблоїд на 2-11% рослин. В областях за вищевказаних погодних умов виявлено церкоспороз, фомоз та рамуляріоз на 2-6% рослин. За появи окремих плям церкоспорозу на 3-5% рослин посіви захищають дозволеними до використання препаратами.

Стручковий комарик пошкодив на 2-10% рослин ярого ріпаку. В одному стручку налічується до 5 личинок. Капустяна попелиця і ріпаковий білан заселили 4-8% рослин. В середньому 6% рослин уражено пероноспорозом, 2-3% стручків – альтернаріозом.

На соняшнику в Степу та Лісостепу на 3-26% рослин шкодять попелиці, клопи, трипси, подекуди – саранові, соняшникові вусач та шипоноска. Скрізь 2-10% рослин хворіють на пероноспороз, фомоз, білу гнилі, осередково проявилася іржа (Дніпропетровська, Київська обл.). Проти шкідників посіви перед цвітінням обприскують дозволеними фунгіцидами.

Капустяна попелиця скрізь масово розвивалась на капусті. Переважно в слабкому та середньому ступені шкідливість попелиці відмічалися на 6–21, макс. 70–100% рослин культури (Запорізька, Київська, Чернівецька обл.). Чисельність комах на капусті становила 14–200 екз. на рослину. Чисельність попелиці значною мірою корегуватиметься діяльністю ентомофагів, а за масового заселення використовують хімічні препарати. Капустяна совка чисельністю 1–5 екз. на рослину заселяла і в різних ступенях пошкоджувала 2–8, макс. 28% рослин на 10-55% площ капусти в Лісостепу та Степу (макс. Запорізька, Київська обл.). Капустяна міль була шкідливою повсюди, де пошкоджувала 6–25, макс. 40% рослин, за чисельності 1–5, макс. 7–14 екз. на рослину в Київській, Луганській, Сумській та Харківській областях. На окремих площах Київської, Житомирської області до 100% площ заселені капустяною мілью.

У садах плоди зерняткових та кісточкових порід пошкоджують гусениці яблуневої плодожерки (2-8% плодів), вишневої мухи (5-30%). Більшість обстежених площ плодових насаджень хворіють на паршу, борошністу росу, у Лісостепу та Степу виявляють ураження 2-15% плодів паршею та плодовою гниллю. У виноградниках шкодять кліщі (павутинні, зудень), гусінь гронової листокрутки, розвиваються мілдью, оїдіум. Захист насаджень проводять за рекомендаціями дозволеними препаратами.

Повсюди продовжується літ стеблового (кукурудзяного) метелика, відкладання яєць та відродження гусениць (1-3 екз. на рослину). Шкідником заселено 1-7, макс. 15% рослин кукурудзи. В південних областях гусениці бавовникової совки чисельністю 1-2 екз. на рослину пошкодили 5-14% рослин кукурудзи.

В Степу, подекуди Лісостепу відмічається літ другого покоління лучного метелика, інтенсивністю 1-3 екз. на 10 кроків (Луганська обл.) та відкладання яєць.

Саранові, переважно нестадні (кобилки, коники) та стадні (італійський прус) розвиваються здебільшого в багаторічних травах, пасовищах, балках, заплавах річок, в крайових смугах просапних культур степових, та деяких лісостепових областях. Чисельність нестадних видів становить 0,3-7, макс 12 екз. на кв.м, італійського пруса 0,5-1 екз. на кв.м. За віковим складом личинки III-V віку, видовим складом: кобилка блакитнокрила становила 27%, кобилка темнокрила – 24%, хрестовичка мала – 24%, кобилка чорносмугаста – 25%, поодинокі екземпляри італійського пруса.

На 3-10, макс.22% кукурудзи, соняшнику, сої та овочів за чисельності 0,5-3 екз. на кв.м відмічається шкодочинність листогризухих совок (гамма, бавовникова, томатна та ін.).

В господарствах постійно здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами.